Yazar Administrator
Salı, 18 Ocak 2011 19:16

Son günlerde birçok yayın organında Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Tasarısı Konusunda bilgilendirmeler yapılmaktadır. Henüz Adalet Komisyonu ve Plan ve Bütçe komisyonundan geçmemiş olmasına karşın konunun gündeme taşınmasından yakın zamanda ilgili komisyonların gündemine geleceği anlaşılmaktadır.

Sabah Gezetesi'nin haberine göre:

Kira ve basit konulardaki anlaşmazlıklar sivil arabulucularla çözülecek. Yargı yetkisi olmayacak ve isteyenin vazgeçme hakkı saklı tutulacak

Hükümet, yargının ağır iş yükünü hafifletmek için düğmeye bastı. 2008'de TBMM'ye gönderilen ve Adalet Komisyonu'nun gündeminde bekleyen Arabuluculuk Kanun Tasarısı raftan indirildi. Tasarının Şubatta yasalaşması için hazırlık başlatıldığı öğrenildi. ABD ve Avrupa'nın 15 ülkesinde uygulanan sisteme göre, arabulucu, özel hukuk uyuşmazlıklarında, uyuşmazlığın taraflarıyla görüşmeler yaparak, sorunun çözümü için uğraş verecek. Taraflar, ikna olmaması durumunda konu, mahkemeye intikal edecek. Hükümet, böylece basit konuların yargıya taşınmadan çözülmesini sağlayacak. Mahkemeler de bu dosyalarla meşgul olmayarak, önemli dosyalara zaman ayırabilecek. Tasarıya göre kurumun özellikleri şöyle:

- İSTEYEN GİDEBİLECEK: Adalet Bakanlığı bünyesinde "Arabuluculuk Daire Başkanlığı" kurulacak. Arabuluculuk işleyişini bu daire başkanlığı üstlenecek. Hakim, tarafları arabulucuya yönlendireceği gibi taraflar kendiliğinden de arabulucu yardımı isteyebilecek.

- BASİT KONULAR: Arabulucular kira, sözleşme gibi basit konulardaki uyuşmazlıkları çözmeye çalışacak. Arabulucu, hukuki bir karar vermeyecek, taraflar arasında iletişimi sağlayarak, uyuşmazlığın çözümünü sağlayacak.

- TARAFLARIN SEÇME HAKKI VAR: Arabulucu veya arabulucular taraflarca seçilecek. Arabulucu tarafların her biri ile ayrı ayrı veya her ikisiyle aynı anda görüşebilecek veya iletişim kurabilecek. Arabulucu, daha sonra taraflardan birinin avukatı olamayacak.

- VAZGEÇME HAKKI VAR: Taraflar, arabulucuya başvurmak, süreci devam ettirmek, sonuçlandırmak veya bu süreçten vazgeçmek konusunda serbest olacak. Arabuluculuk süresince taraflarca ileri sürülen öneriler veya bir iddianın kabulü, taraflar aleyhine mahkemede delil olarak kullanılamayacak.

- DERSHANELER AÇILACAK: Arabulucu, hukuk fakültesi mezunu olmak zorunda olmayacak. 4 yıllık üniversite mezuniyeti arabuluculuk için yeterli olacak. Bunun yanı sıra arabuluculuk eğitimi ve Adalet Bakanlığınca açılan sınavı kazanma şartı aranacak.

- ARABULUCULAR EĞİTİLECEK: Arabulucu eğitimi için Daire Başkanlığı'nın izniyle özel dershaneler açılacak. Dershanelerde iletişim teknikleri, müzakere ve uyuşmazlık çözüm yöntemleri ve davranış psikolojisi eğitimi verilecek. Hukuk fakültesi mezunları 150, diğer bölüm mezunları 250 saat eğitimden geçecek.

- YARGI YETKİSİ YOK: Niteliği gereği yargısal bir yetkinin kullanımı olarak sadece hâkim tarafından yapılabilecek işlemler, arabulucu tarafından yapılamayacak. Arabulucular, Adalet Bakanlığı'nca düzenlenen arabulucular siciline kaydedilecek. Bu sicilde yer alan kişilere ilişkin bilgiler, internetten de duyurulacak.

- ZAMAN AŞIMINA GEÇİT YOK: Dava açıldıktan sonra tarafların birlikte arabulucuya başvuracaklarını beyan etmeleri halinde, yargılama mahkemece üç ay süre ile ertelenecek. Bu süre, tarafların birlikte başvurusu üzerine üç ay daha uzatılabilecek. Bu süre, zamanaşımı ve hak düşürücü sürelerin hesaplanmasında dikkate alınmayacak.

15 ülkede var

Arabuluculuk (Mediation), ABD ve İngiltere başta olmak üzere Avrupa'nın 15 ülkesinde uygulanıyor. ABD'de arabulucular yargının bir parçası olarak kabul ediliyor. ABD ve Avrupa ülkelerinde arabulucular karmaşık sorunlara da el atıyor. Bu konular arasında mali anlaşmazlıklar, boşanma, velayet, aile içi sorunlar, iş yerinde ayrımcılık, çalışanlara yapılan psikolojik baskı ile ilgili şikayetler yer alıyor. Arabuluculuk, ticari sorunların çözümünde de aktif

rol oynayabiliyor.

Hikmet Sami TÜRK (Eski Adalet Bakanı)
'Alternatif yollar düşünmek gerek'
"Türkiye'de yargının ağır bir yükü olduğu gerçek. Bazı uyuşmazlıkların çözümünde alternatif yollar düşünmek gerekiyor. Hakemlik ve tahkim, Kamu Denetçiliği yani Ombudsmanlık olabilir. Başka türlü iş yükünün altından kalkmak mümkün değil. Arabulucuların hukuk mezunu olmak zorunluluğunun aranmaması da sorun yaratmaz. Önemli olan uyuşmayı sağlayabilmek."

Yücel SAYMAN (Eski Baro Başkanı)
'Son derece ileri bir yöntem'
"Arabuluculuk kurumu ihtilafların çözümü bakımından önemli. Son derece ileri bir teknik yöntem. İş yükünü hafifletebilir fakat gerektiği gibi uygulanmazsa davaları da uzatabilir. Bunu uygulamada göreceğiz. Dünyadaki uygulamalarında olumlu sonuçlar verdiği alanlar da var, olumsuz sonuçlar verdiği de. Arabuluculuk kurumu yargılamaların dışında işletilmesi gereken bir durum."

//